

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/99/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122205985
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122205985.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

-2- 17Csp/99/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E. F., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skráteneý názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 138,35 EUR a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

-2- 17Csp/99/2022

I. Súd u r č u j e , že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.01.2017, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 138,35 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 138,35 EUR od dňa 06.07.2022 do zaplataenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.01.2017 v časti VIII. Vyhlásenie klienta, bod 6., v znení: „Klient berie na vedomie, že CFH, ako prevádzkovateľ na základe dobrovoľného súhlasu dotknutej osoby: b) Osobné údaje Klienta uvedené v Zmluve poskytuje svojej ovládajúcej osobe VÚB, ako aj osobám zo skupiny s úzkymi väzbami k VÚB v zmysle zákona číslo 483/2001 Z.z. o bankách, vrátane spoločnosti Intesa Sampaolo Taliansko, za účelom interného výkazníctva zvýšenia kvality služieb, marketingové účely, účely vyhodnotenia rizikového profilu Klienta, vymáhania prípadných záväzkov Klienta po splatnosti. Platnosť súhlasu je 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie Zmluvy, pričom Klient berie na vedomie, že svoj súhlas je oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo udelenia súhlasu pre prípad, že sa Zmluva neuzatvorí, a to písomným oznámením doručeným na adresu Spoločnosti.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 18.01.2017, v časti IX. Zmluvné podmienky, bod 9. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, bod 9.1, v znení: „Zmluvná pokuta: v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti Zmluvnú pokutu vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. z dlžnej čiastky za každý aj začatý deň omeškania. Výška zmluvnej pokuty sa rovná priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenej podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania navýšenej o 10 percentuálnych bodov ročne, pričom nesmie prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa uvedeného nariadenia vlády Z.z.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd z a m i e t a žalobu v časti o určenie, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.01.2017, v časti IX. Zmluvné podmienky, bod 9. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, bod 9.4 v znení: „V prípade, ak dôjde k vymáhaniu pohľadávky prostredníctvom tretej osoby, súčasťou pohľadávky spoločnosti voči klientovi sú aj spoločnosťou skutočne vynaložené náklady na zabezpečenie vymáhania pohľadávky, a to maximálne vo výške 14 % z vymoženej dlžnej sumy + DPH.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. V časti konania o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o vydanie bezdôvodného obohatenia má žalobkyňa nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. V časti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok má žalobkyňa nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 33,33 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

-19- 17Csp/99/2022

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 28.06.2022 domáhala, aby súd určil, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.01.2017 (ďalej len ako „Zmluva“) je bezúročný a bez poplatkov, uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 138,35 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 138,35 EUR od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia sumy 138,35 EUR a zároveň, aby určil žalobcom špecifikované tri zmluvné podmienky uvedenej Zmluvy za neprijateľné zmluvné podmienky. Uplatnil si tiež nárok na náhradu trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že s právnym predchodcom žalovaného uzavrela dňa 18.01.2017 danú Zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 10 000 EUR zo strany žalovaného a žalobkyňa sa zaviazala splatiť úver v 120 mesačných splátkach po 165,37 EUR. V zmluve bola uvedená úroková sadzba 15,90 % ročne, odplata 16,50%, RPMN vo výške 15,90 %, priemerná RPMN 9,27 % a termín konečnej splatnosti dňa 20.01.2027. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru žalobkyňa odvodzovala od absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z.z., a teda doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj od absencie predpokladov použitých na výpočet RPMN. Mala za to, že v zmluve je nesprávne uvedená celková čiastka vo výške 19 248 EUR. Podľa žalobkyne mala celková čiastka predstavovať sumu 19 844,40 EUR, ku ktorej dospela výpočtom 165,37 EUR (výška mesačnej splátky) x 120 (počet splátok). Žalobkyňa ďalej uviedla, že keďže žalovanému zaplatila na predmetný úver sumu 10 138,35 EUR, pri poskytnutí úveru vo výške 10 000 EUR, žalovaný sa na jej úkor mohol bezdôvodne obohatiť o sumu 138,35 EUR. Žalované bezdôvodné obohatenie vo výške 138,35 EUR pritom pozostáva zo splátky zo dňa 17.01.2022 vo výške 243,17 EUR, pričom podmienkou priznania bezdôvodného obohatenia je posúdenie súdom, či ide o úver bezúročný a bezpoplatkový. Čo sa týka neprijateľných zmluvných podmienok mala za to, že Zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti VIII. Vyhlásenie klienta, bod 6., pričom mala za to, že predformulovaný súhlas spotrebiteľa s poskytovaním a sprístupňovaním jej osobných údajov tretej osobe, so spracovaním jej osobných údajov po dobu 10 rokov (aj po zániku zmluvného vzťahu), bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvy, so spracúvaním a overovaním osobných údajov u iných osôb, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou tak, ako je uvedený v uvedenom bode, nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne zákonom o ochrane osobných údajov požaduje. O uvedenej zmluvnej podmienke, v jej rôznych variantoch, už pritom bolo Okresným súdom Prešov rozhodované, pričom žalobkyňa poukázala na konkrétne rozhodnutia tunajšieho súdu o tejto zmluvnej podmienke. Za neprijateľnú považovala tiež zmluvnú podmienku v časti IX. Zmluvné podmienky, bod 9. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, bod 9.1. Dôvodila, že predmetná zmluvná podmienka umožňuje, aby jej žalovaný za omeškanie, okrem zákonných úrokov, uložil aj ďalšiu sankciu za omeškanie, ktorú žalobkyňa, vo formulárovej zmluve nemohla odmietnuť, ak chcela úver získať, nakoľko mala len dve možnosti, a to úver prijať s podmienkami stanovenými obchodníkom, alebo úver neprijať. Predmetné ustanovenie je zároveň neurčité, keďže ide o predtlačенý formulár, a teda možno predpokladať, že takúto formulárovú zmluvu uzatvára žalovaný s každým spotrebiteľom, bez ohľadu

na osobitosti konkrétneho spotrebiteľského vzťahu. Žalobkyňa poukázala aj na viaceré rozhodnutia tunajšieho súdu i odvolacieho Krajského súdu v Prešove, ktorými bola za neprijateľnú určená obdobná zmluvná podmienka. Napokon za neprijateľnú považovala aj zmluvnú podmienku zakotvenú v časti IX. Zmluvné podmienky, bod 9. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, bod 9.4. v ktorej sa uvádza, že v prípade, ak dôjde k vymáhaniu pohľadávky prostredníctvom tretej osoby, súčasťou pohľadávky Spoločnosti voči Klientovi sú aj Spoločnosťou skutočne vynaložené náklady na zabezpečenie vymáhania pohľadávky, a to maximálne vo výške 14 % z vymoženej dlžnej sumy + DPH. Podľa žalobkyne je pri tejto zmluvnej podmienke neprijateľné, aby ako spotrebiteľ znášala akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky. Spotrebiteľ na základe danej zmluvnej podmienky už vopred uznáva takéto nároky dodávateľa, prezumuje právo dodávateľa na ich úhradu, a to bez ohľadu na ich opodstatnenosť. Toto zmluvné ustanovenie zároveň nepredvídateľne rozširuje okruh nárokov dodávateľa, čo môže viesť k netransparentnému navyšovaniu jeho pohľadávky. Žalobkyňa mala za to, že si takýmto dojednaním zhoršila svoje zmluvné postavenie, ako to predpokladá § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka Z.z.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 02.08.2022 uviedol, že s podanou žalobou nesúhlasí a tvrdenia žalobkyne popiera. Mal za to, že s poukazom na čl. III Zmluvy o úvere, z ktorého je podľa žalovaného evidentné, že prvá splátka úveru pripadá na 20.02.2017 a splatnosť každej splátky je vždy k 20. dňu v mesiaci, počet splátok je 120, posledná splátka úveru (vyslovene uvedená ako „termín konečnej splatnosti“) pripadá na 20.01.2027 (samozrejme, za predpokladu splácania úveru vopred dohodnutým, riadnym a včasným spôsobom) a doba trvania zmluvy je „do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto zmluvy“, čo je podľa žalovaného za použitia bežnej logiky a vlastnosti v podobe čítania s porozumením, ktorou vlastnosťou predpokladá, že žalobca disponuje, zrejme, že predmetné ustanovenie zmluvy reflektuje situáciu, kedy sa nenaplnia predpoklady splácania úveru. V spojení všetkých údajov prítomných v Zmluve a všetkých jej súčastí je podľa žalovaného vďaka jednoduchému porozumeniu čítaného (zmluvného) textu teda zrejme, že splátky sú splatné k 20. dňu v kalendárnom mesiaci a termín konečnej splatnosti 20.01.2027 v prípade ak bude dlžník plniť riadne. Uvedené platí o to viac, že žalobkyňa obsah zmluvy v priebehu trvania zmluvného vzťahu ani raz nenamietala, či nerozporovala (resp. o tom žalovaný nemá vedomosť). Žalovaný ďalej uviedol, že zo žiadneho právneho predpisu platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere požiadavka na uvádzanie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere výlučne prostredníctvom dní, týždňov, mesiacov či rokov nevyplýva. Berúc do úvahy vyššie uvedené, argumentácia prezentovaná zo strany žalobcu trpí účelovým a neprípustným formalizmom, zvädzajúcim až k absurdným interpretačným záverom, pričom podľa názoru žalovaného žalobkyňa účelovo interpretuje jasné, zreteľné a jednoznačné údaje o úvere uvedené v zmluve s cieľom zdôvodniť údajnú potrebu aplikácie zákonnej sankcie bezodplatnosti úveru. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na uznesenie NS SR 1Cdo/167/2021 zo dňa 27.04.2022 a na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8CoCsp/21/2021 zo dňa 31.01.2022 a mal za to, že Zmluva jednoznačne obsahuje údaj o dobe jej trvania. Žalovaný ďalej rozporoval, že by zmluva neobsahovala predpoklady použité pre výpočet RPMN a poukázal na Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré obsahujú predpoklady na výpočet RPMN v časti 3. a taktiež na Informáciu o RPMN, ktorej hlavnou úlohou je informovať spotrebiteľa práve o výške RPMN. Čo sa týka nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, pri výpočte je potrebné vychádzať z počtu 120 splátok a výške splátky 160,40 EUR bez poistenia. Poukázal na to, že poistenie schopnosti splácať úver bolo v danom prípade fakultatívne a tak v zmysle § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch nevstupovalo do výpočtu. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoCsp/25/2022 zo dňa 08.06.2022. Čo sa týka žalobkyňou označených zmluvných podmienok, ktoré žalobkyňa považovala za neprijateľné, žalovaný zastával názor, že tieto nevytvárajú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Zakotvenie súhlasu so spracúvaním osobných údajov v zmluve je v súlade s ochranou osobných údajov. Za akceptovateľnú považoval aj dĺžku lehoty, po ktorú môže žalovaný osobné údaje žalobkyne uchovávať – 10 rokov, pretože je štandardná v praxi a v bankovom sektore bola takto stanovená na základe dlhodobej skúsenosti v danej oblasti. Poukázal na § 91 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, ktorý bankám ukladá utajovať a chrániť údaje o klientoch pred vyzeraním, zneužitím, poškodením, zničením, stratou alebo odcudzením, pričom tretím osobám môže údaje poskytnúť len s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutého klienta alebo na jeho písomný pokyn a účely. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 29C/368/2012, v ktorom sa uvádza, že legálne vyžiadanie súhlasu na poskytnutie informácie tvoriacej bankové tajomstvo tretím osobám nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ak zákon o bankách taký postup banky umožňuje za predpokladu, že nedôjde k porušeniu bankového tajomstva subsumujúceho ochranu osobných údajov. Druhú zmluvnú

podmienku týkajúcu sa zmluvnej pokuty považoval za vyváženú z dôvodu, že kopíruje zákonný strop sankcie za omeškanie s plnením peňažného dlhu s poukazom na § 3a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., pretože inak by súd de facto vyslovil neplatnosť/neúčinnosť zákona a prekročil by svoju právomoc. Poukázal aj na to, že zmluvná pokuta nie je účtovaná zároveň s úrokom z omeškania a nedochádza ani k súbehu viacerých poplatkov. K poslednej namietanej zmluvnej podmienke poukázal na § 9a ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorého nemožno od spotrebiteľa požadovať úhradu nákladov vymáhania pohľadávky vo výške prevyšujúcej skutočné náklady, ktoré vznikli osobe, ktorá v mene veriteľa alebo vo vlastnom mene vymáha pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy. Mal za to, že dotknutá zmluvná podmienka uvedené plne rešpektuje a nad rámec zákonných povinností stanovuje aj maximálny strop požadovaných nákladov ako 14 % z vymoženej sumy.

3. Žalobkyňa v replike zo dňa 18.08.2022 zotrvala na podanej žalobe. Nebolo jej zrejmé, ako žalovaný dospel k záveru, že od 20.02.2017 do 20.01.2027 je doba trvania 12 rokov, resp. 120 mesiacov. Rozpätie od 20.02.2017 do 20.01.2027 predstavuje totiž 11 rokov a 11 mesiacov, t.j. 119 mesiacov. Argumentáciu žalovaného považovala za zjavne špekulatívnu, zmätočnú, zavádzajúcu a navzájom si odporujúcu. Označenie doby trvania spôsobom, ako bolo uvedené v Zmluve nepovažovala za dostatočne určité, resp. určiteľné. Poukázala na to, že Zmluva mala obsahovať údaj o dobe, resp. dĺžke trvania zmluvy už pred uzavretím zmluvy. Dobu trvania spotrebiteľského úveru podľa žalobkyne treba chápať ako celkovú dobu medzi uzatvorením Zmluvy a okamihom, dokedy je spotrebiteľ podľa úverovej zmluvy povinný najneskôr splatiť úver. Podľa žalobkyne sa navyše jedná o kogentný a obligatórny údaj, ktorý nemá byť iba akýmsi spôsobom odvodený z iných údajov. Mala za to, že nemožno stotožňovať pojmy doba trvania zmluvy a doba splatnosti splátok. Poukázala taktiež na viaceré rozhodnutia tunajšieho okresného a krajského súdu, ktoré sa venovali dotknutej obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Čo sa týka predpokladov pre výpočet RPMN mala za to, že ich uvedenie v zmluve nenašla. Zastávala názor, že zmluva ich musí obsahovať s explicitným legálnym pomenovaním „Všetky predpoklady použité na výpočet RPMN“. V súvislosti s uvedenou náležitosťou zmluvy poukázala opätovne na viaceré rozhodnutia súdov SR i na bod 3. výroku rozsudku Súdného dvora EÚ vo veci C-448/17. Čo sa týka nezahrnutia poisťného do celkovej čiastky, mala za to, že jej nebola daná možnosť odmietnuť poistenie úveru, pretože výber a označenie kolónky bolo uskutočnené žalovaným, resp. jej pracovníkom. Poistenie bolo podľa nej povinné. Napokon ale, čo sa týka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, doplnila svoju žalobnú argumentáciu o námietku, že dodávateľ nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity s poukazom na závery vyplývajúce z rozsudku SD EÚ vo veci C-679/2018 zo dňa 05.03.2020. a vo veci C-303/2020 zo dňa 05.03.2020. Z časti II. Zmluvy vyplýva, že jej mesačný príjem v danom období bol vo výške 770 EUR a zároveň je v zmluve uvedená celková výška mesačných splátok 165,377 EUR pri počte vyživovaných osôb 1. Za hrubé porušenie povinnosti dodávateľ postupovať s odbornou starostlivosťou považovala použitie výdavkov vo výške 0 EUR, čo je proti elementárnej logike neprípustný údaj. Mala za to, že dodávateľ nezisťoval všetky relevantné údaje o výške celkového objemu výdavkov, čím došlo k naplneniu hypotézy § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. Čo sa týka neprijateľných zmluvných podmienok mala za to, že tieto predstavujú už notoricky známe neprijateľné zmluvné podmienky používané žalovaným a tieto už boli súdmi judikované ako neprijateľné, pričom žalovaný ich naďalej obhajuje. Mala za to, že ak by existovalo hoci len jedno právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje dotknuté zmluvné podmienky za neprijateľné, a teda absolútne neplatné, tak v spojení s § 53a Občianskeho zákonníka to má vplyv na súdnu vec. ňou špecifikované zmluvné podmienky považovala za objektívne spôsobilé poškodiť spotrebiteľa. Záverom poukázala na § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka a dodal, že žalovaný nepredložil v konaní jediný dôkaz na preukázanie vedenia kontraktáčného procesu s dlžníkom, pričom mala za to, že práve konanie žalovaného, ako si plnil svoje zákonné povinnosti, predovšetkým povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru, považovala za špekulatívne a v rozpore s dobrými mravmi.

4. Žalovaný v duplike zo dňa 14.10.2022 zotrval na svojej argumentácii, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti. Splnenie náležitosti doby trvania zmluvy odôvodnila s poukazom na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/69/2020 zo dňa 30.11.2021, sp. zn. 7Cdo/242/2021 zo dňa 31.03.2022 a sp. zn. 7Cdo/277/2021 zo dňa 21.04.2022 a odkazom na eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. Uzavrel, že z uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu možno mať za to, že z čl. III. Zmluvy je nepochybne možné zistiť dobu, či dĺžku trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c) Smernice EP a Rady 2008/48/ES. Čo sa týka celkovej čiastky úveru, poukázal na to, že najvyšší súd v uznesení sp. zn. 7Cdo/234/021 z 29.09.2021 nehovorí o tom, že poskytovateľ úveru je povinný uviesť v zmluve o úver

legálny pojem, ale výlučne hovorí o tom, že pojmu, ktorý je nepochybne zákonne definovaný, nemožno priradiť úplne odlišný obsah. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021, v zmysle ktorého z § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Čo sa týka poistenia úveru a tvrdenia žalobkyne, že nemohla odmietnuť poistenie, žalovaný s poukazom na skutočnosť, že celá zmluva sa s výnimkou vlastnoručného podpisu vyhotovuje technickými prostriedkami a nie je písaná rukou, preto všetky jej časti, vrátane zaškrtnutia políčka o zvolení poistenia sú vyhotovované technickými prostriedkami, pričom vyplneniu údajov zmluvy predchádza predzmluvná fáza, počas ktorej pracovník žalovaného okrem iného ponúkne klientovi aj možnosť úver poistiť. Správnosť tvrdenia o zvolení poistenia žalobkyňou podľa žalovaného podporujú aj informácie v predzmluvnom formulári Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú klientovi dané k dispozícii pred uzavretím zmluvy. A kde sa uvádza, že pri tomto produkte nie sú vyžadované žiadne záruky, a teda ani poistenie. V otázke skúmania bonity žalobkyne pred poskytnutím úveru požiadal žalovaný o dodatočnú lehotu na vyjadrenie.

5. V podaní zo dňa 19.10.2022 žalovaný doplnil svoju argumentáciu vo vzťahu k skúmaniu bonity žalobkyne. Uviedol, že žalobkyňa uviedla mesačné úverové zaťaženie v úverovom registri 0 EUR, pričom existujúce záväzky spotrebiteľa boli overené dopytom do úverového registra zo dňa 18.01.2017 a bolo ním zistené, že žalobkyňa nemala v čase poskytnutia úveru žiaden iný existujúci úver. Interným preverením bolo zistené, že žalobkyňa mala v spoločnosti zmluvu č. XXXXXXXXXX s mesačnou splátkou 120 EUR. Žalobkyňa v žiadosti deklarovala čistý príjem 770 EUR, k čomu predložila daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2015. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb zoberal veriteľ do úvahy životné minimum žalobkyne a ďalšej vyživovanej osoby, nakoľko žalobkyňa v žiadosti o úver deklarovala rodinný stav vydatá a jednu vyživovanú osobu. Životné minimum na členov domácnosti brané do úvahy pri výpočte limitu ku dňu poskytnutia úveru bolo 337,01 EUR (198,09 EUR + 138,19 EUR). Žalobkyňa v žiadosti o úver nepriznala žiadne ďalšie mesačné výdavky. Limit bol vypočítaný nasledovne splátky úverov 120 EUR + splátka poskytovaného úveru 165,37 EUR + výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má vyživovaciú povinnosť 337,01 EUR = 622,38 EUR, čo je menej ako overený čistý príjem spotrebiteľa vo výške 770 EUR.

6. Na pojednávaní dňa 26.09.2023 súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise (na čl. 6 zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXX zo dňa 18.01.2017, na čl. 10 prehľad úhrad, na čl. 12 rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/186/2019 - 138 zo dňa 06.03.2020, na čl. 15 rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 1CoCsp/23/2020 – 194 zo dňa 18.02.2022, na čl. 24 rozsudok Krajského súdu v Prešove spisovej značky 11Co/33/2017 zo dňa 12.09.2007, na čl. 26 rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 14Csp/96/2017 - 184 zo dňa 24.07.2020, na čl. 31 rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 16Csp/35/2021 - 33 zo dňa 08.06.2021, na čl. 35 rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 19C/336/2015 - 70 zo dňa 22.05.2017, na čl. 41 rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 19Csp/127/2020 - 49 zo dňa 23.03.2021, na čl. 47 rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 20Csp/139/2020 - 96 zo dňa 07.12.2020, na čl. 53 rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp/82/2018 - 53 zo dňa 03.04.2019, na čl. 59 rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 32Csp/108/2019 - 65 zo dňa 04.12.2019, na čl. 89 udelenie súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov zo dňa 18.01.2017, na čl. 90 rubovej strane štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.01.2017, na čl. 92 informácia o RPMN a priemernej RPMN pre príslušný spotrebiteľský úver zo dňa 18.01.2017, na čl. 92 rubovej strane informácie v zmysle zákona číslo 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov, na čl. 93 formulár o dôležitých zmluvných podmienkach uzatváraného poistenia, na čl. 182 dáta dopytu z dátového zdroja NRKI zo dňa 18.01.2017, na čl. 184 potvrdenie o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2015 spolu s daňovým priznaním k dani z príjmov fyzickej osoby nachádzajúcim sa na čl. 184 rubovej strane až čl. 186, na čl. 187 preklad pracovnej zmluvy číslo 669a/2019 zo dňa 08.11.2016 a na čl. 190 rubovej strane doklad doložený žalobkyňou žalovanému pri kontraktáčnom procese v nemeckom jazyku zo dňa 01.10.2014), oboznámil sa so skutkovými tvrdeniami strán sporu, ako aj obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Vychádzajúc zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na čl. 6 spisu dňa 18.01.2017 žalobkyňa ako dlžníčka uzavrela so spol. Consumer Finance Holding, a.s. (ďalej aj „pôvodný veriteľ“) zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalobkyňi bezúčelový spotrebiteľský

úver vo výške 10 000 EUR, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť za nasledovných podmienok: 120 splátok po 165,37 EUR, splatnosť prvej splátky 20.02.2017, splatnosť ďalších splátok vždy 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 20.01.2027, celková čiastka 19 248 EUR, náklady spotrebiteľa 9 248 EUR, RPMN 15,90 %, fixná ročná úroková sadzba 15,90 %, priemerná RPMN 9,27 %, odplata 16,50 %, najvyššia prípustná výška odplaty 20 %, doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy.

8. Z dát dopytu z NRKI na č.l. 182, potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2015, daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2015 (na č.l. 184-186 a prekladu č. 669a/2016(č.l. 187 -190), ako aj dokladu na č.l. 190 vyplýva, že žalovaný si overoval bonitu žalobkyne, a to nasledovným spôsobom: lustroval jej úverové zaťaženie v registri NRKI, pričom zistil, že žalobkyňa nemala ku dňu prehodnocovania jej bonity žiaden úver, avšak interným preverovaním žalovaný zistil úver žalobkyne s mesačnou splátkou 120 EUR. Príjem žalobkyne si žalovaný overoval z ňou predložených listín – daňového priznania a potvrdenia o jeho podaní, ako aj prekladom pracovnej zmluvy. Z tvrdení žalovaného pritom vyplýva, že vychádzal z čistého príjmu žalobkyne 770 EUR a výdavkov vo výške životného minima na členov domácnosti 337,01 EUR (198,09 EUR + 138,19 EUR). Výpočet limitu teda realizoval nasledovne: existujúce splátky úveru 120 EUR + splátka poskytnutého úveru 165,37 EUR + náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má vyživovaciú povinnosť 337,01 EU = 622,38 EUR, čo je menej ako overený čistý príjem žalobkyne vo výške 770 EUR.

9. Z nesporných skutkových tvrdení strán sporu, ako aj z prehľadu splátok a úhrad (č.l.10-11) vyplýva, že žalobkyňa celkovo čerpala sumu 10 000 EUR a uhradila za účelom splatenia úveru sumu 10 138,35 EUR. Poslednú úradu realizovala dňa 17.01.2022 v sume 243,17 EUR.

10. V zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.01.2017 sa okrem iných nachádzajú aj nasledovné zmluvné podmienky:

- v časti VIII. Vyhlásenie klienta, bod 6., v znení: „Klient berie na vedomie, že CFH, ako prevádzkovateľ na základe dobrovoľného súhlasu dotknutej osoby: b) Osobné údaje Klienta uvedené v Zmluve poskytuje svojej ovládajúcej osobe VÚB, ako aj osobám zo skupiny s úzkymi väzbami k VÚB v zmysle zákona číslo 483/2001 Z.z. o bankách, vrátane spoločnosti Intesa Sampaolo Taliansko, za účelom interného výkazníctva zvýšenia kvality služieb, marketingové účely, účely vyhodnotenia rizikového profilu Klienta, vymáhania prípadných záväzkov Klienta po splatnosti. Platnosť súhlasu je 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie Zmluvy, pričom Klient berie na vedomie, že svoj súhlas je oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo udelenia súhlasu pre prípad, že sa Zmluva neuzatvorí, a to písomným oznámením doručeným na adresu Spoločnosti.“;

- v časti IX. Zmluvné podmienky, bod 9. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, bod 9.1, v znení: „Zmluvná pokuta: v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti Zmluvnú pokutu vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. z dlžnej čiastky za každý aj začatý deň omeškania. Výška zmluvnej pokuty sa rovná priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenej podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania navýšenej o 10 percentuálnych bodov ročne, pričom nesmie prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa uvedeného nariadenia vlády Z.z.“;

- v časti IX. Zmluvné podmienky, bod 9. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, bod 9.4 v znení: „V prípade, ak dôjde k vymáhaniu pohľadávky prostredníctvom tretej osoby, súčasťou pohľadávky spoločnosti voči klientovi sú aj spoločnosťou skutočne vynaložené náklady na zabezpečenie vymáhania pohľadávky, a to maximálne vo výške 14 % z vymoženej dlžnej sumy + DPH.“

11. Z Obchodného registra vyplýva, že žalovaný je právnym nástupcom Consumer Finance Holding, a.s. v dôsledku zlúčenia.

12. Zistený skutkový stav súd právne posúdil nasledujúco:

13. Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

14. Podľa § 491 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

15. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úver.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

17. Podľa § 2 písm. g) a h) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie:

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,

18. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

20. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

21. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú

zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

22. Podľa § 7 ods. 19 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

23. Podľa § 7 ods. 20 ZoSÚ na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta)
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

24. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

25. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie

platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

26. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

27. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

28. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

30. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskej zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

32. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

33. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

34. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

35. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

36. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

37. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

38. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

39. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

40. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

41. Podľa § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných

prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

42. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

43. Podľa § 11 ods. 4 aktuálne účinného zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch poskytovaných spotrebiteľom spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

44. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

45. Z vykonaného dokazovania bolo nesporné, že strany sporu uzavreli zmluvu o úvere spotrebiteľského charakteru (spotrebiteľský charakter zmluvy nebol rozporovaný, vyplýva aj zo samotného znenia zmluvy a povahy zmluvných strán) a žalobkyňa úver v plnom rozsahu čerpala a následne za účelom splatenia úveru uhradila doposiaľ celkom 10 138,35 EUR, pričom poslednú úhradu realizovala dňa 17.01.2022 v sume 243,17 EUR. Spornou medzi stranami bola predovšetkým otázka naplnenia všetkých obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, najmä žalobkyňou vytyčkanej absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) ZoSÚ, v dôsledku čoho bola sporná otázka, či sa úver poskytnutý na základe dotknutej zmluvy nemá považovať za bezúročný a bez poplatkov. Čo sa týka jednotlivých žalobkyňou špecifikovaných zmluvných podmienok, sporné bolo právne posúdenie, či tieto zmluvné podmienky napĺňajú znaky neprijateľných zmluvných podmienok.

46. Prípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd odvodil od § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku a aktuálne účinného § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého sa spotrebiteľ môže v pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

47. Súd nemal na základe vykonaného dokazovania preukázanú absenciu náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) ZoSÚ, ani iných obligatórnych náležitostí.

48. Súd mal za to, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je eurokonformným spôsobom vyjadrená náležitosť týkajúca sa doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď v zmluve sa uvádza jednak termín konečnej splatnosti úveru dňa 20.01.2027 ako aj doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa Zmluvy a zároveň je súčasťou zmluvy aj splátkový kalendár s rozpisom všetkých splátok a ich termínov splatnosti. Čo sa týka doby trvania zmluvy spotrebiteľského úveru, donedávna bola judikatúra súdov ohľadom spornej otázky nejednotná. S ohľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 69/2020 z 30.11.2021, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022 pod číslom judikátu R 16/2022, by sa mala judikatúra súdov zjednotiť v závere, že v zmluvách o spotrebiteľských úveroch uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30. apríla 2018 nie je potrebné uvádzať presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, resp. doby trvania zmluvy. Náležitosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f) zákona sú splnené, ak zmluva obsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a údaje, z ktorých možno určiť, dokedy povinnosť platiť úver s príslušenstvom trvá. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že v zmluve je dostatočným spôsobom vyjadrená doba trvania zmluvy, resp. termín konečnej splatnosti, keď zmluva obsahuje údaje o splatnosti splátok, splatnosti prvej splátky, i termíne konečnej splatnosti a napokon aj vyjadrenie, že zmluva bude trvať po dobu do splatenia všetkých záväzkov.

49. Čo sa týka celkovej čiastky úveru, tu súd taktiež mal za to, že táto náležitosť nebola uvedená nesprávne, v nesprávnej zavádzajúcej výške. Celková čiastka má predstavovať súčet výšky úveru

a celkových nákladov. Do celkových nákladov sa pritom má započítavať poistné iba v prípade, ak bolo uzavretím poistenia podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok. Podľa názoru súdu v danom prípade správne neboli do celkových nákladov a tým ani do celkovej čiastky zahrnuté poplatky poistného. Totiž opätovne predovšetkým aj s ohľadom na obsah zmluvy, kde sa uvádza, že poistenie nie je povinné a spotrebiteľ mal možnosť vyznačiť zvýraznené možnosti pri prihláske k poisteniu a jednou z možností bolo aj odmietnutie poistenia, nemožno v zmysle § 2 písm. c) bodu 5 ZoSÚ zahrnúť do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom poplatky poistného. Po zohľadnení splátok očistených od zložky, ktorá pripadala na poistné, vychádza celková čiastka v sume 19 248 EUR tak, ako sa to uvádza v zmluve (120 x /splátka 165,37 EUR – 4,97 EUR/).

50. Súd dospel k záveru, že na úver nedopadá bezúročnosť a bezpoplatkovosť v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ. Preskúmaním splnenia si povinnosti veriteľa overovať bonitu spotrebiteľa v súlade s § 7 ods. 1 ZoSÚ a nasledujúcich však súd dospel k záveru, že na daný úver dopadá bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ.

51. V zmysle § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poistného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

52. Súd preskúmaním predložených listinných dôkazov zistil, že žalovaný vychádzal pri posudzovaní príjmu žalobkyne iba z ňou predkladaných listinných dôkazov, ktoré však podľa názoru súdu nevyhodnocoval s odbornou starostlivosťou tak, aby zohľadnil všetky z nich vyplývajúce skutočnosti. Predovšetkým je potrebné uviesť, že z daňového priznania síce vyplýva príjem 11 930 EUR v hrubom, avšak žalobkyňa si uplatňovala aj výdavky vo výške 6 665,12 EUR, a teda po odpočítaní výdavkov ostáva žalobkyni čistý príjem pred zdanením vo výške 5 264,88 EUR. Ak sa už len takýto príjem pred zdanením rozpočíta na 12 mesiacov v roku, príjem žalobkyne by predstavoval sumu 438,74 EUR, a nie 770 EUR. Navyše tiež z daňového priznania vyplýva, že žalobkyňa si uplatňovala daňový bonus na deti vo výške 256,92 EUR, čo znamená, že okrem skutočnosti, že bola vydatá mala aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči nezaopatrenému dieťaťu. Žalovaný však tieto skutočnosti nijako nereflektoval. Súdu nie je ani známe, ako dospel k overeniu príjmu vo výške 770 EUR v čistom, nakoľko žalovaný tieto skutočnosti

bližšie neozrejmaval. Nezohľadnenie výdavkov uvedených v daňovom priznaní a a ďalšej vyživovacej povinnosti súd pritom považuje za vážne pochybenie pri skúmaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver.

53. Súd mal vzhľadom na uvedené za to, že žalovaný pri poskytnutí úveru nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle citovaných ustanovení, pričom spôsob, akým pristupoval k overovaniu bonity žalobkyne, súd vyhodnotil ako hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Následkom hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ je s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ jednak fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ako aj nemožnosť požadovať jednorazové splatenie úveru zo strany veriteľa. Preto súd prvým výrokom určil, že úver poskytnutý na základe dotknutej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezúročný a bez poplatkov.

54. Vo svetle uvedených záverov o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd sa ďalej zaoberal tým, či je dôvodná žaloba žalobkyne v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z prehľadu splátok a úhrad je nepochybné, že žalobkyňa čerpala úver vo výške 10 000 EUR, pričom doposiaľ uhradila 10 138,35 EUR. Poslednú splátku realizovala dňa 17.01.2022 v sume 243,17 EUR. Keďže s ohľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru bola žalobkyňa povinná vrátiť žalovanému iba sumu vo výške rovnajúcej sa poskytnutým finančným prostriedkom z úveru, žalobkyňa preplatila úver o sumu 138,35 EUR, čo v konečnom dôsledku predstavuje jej plnenie voči žalovanému bez právneho dôvodu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a s poukazom na citovaný 451 Občianskeho zákonníka tak súd druhým výrokom zaviazal žalovaného vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 138,35 EUR, a to spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 138,35 EUR od 06.07.2022 (od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému) do zaplatenia. Žaloba bola žalovanému doručená dňa 04.07.2022, dňa 05.07.2022 ešte mohol dobrovoľne plniť a dňom 06.07.2022 sa dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia. Sadzba úroku z omeškania v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. bola ku dňu omeškania žalovaného vo výške 5 % ročne (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba ECB ku dňu 06.07.2022 bola vo výške 0,00 %).

55. Prípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok súd vyvodil z § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku v spojení s § 298 Civilného sporového poriadku, ako aj § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. v spojení s §§ 53 a 53a Občianskeho zákonníka.

56. Podanou žalobou sa žalobca môže domáhať určenia neprijateľných zmluvných podmienok zo zmluvy, a to bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu. V zmysle ust. § 137 písm. c) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu. Týmto osobitným predpisom je zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, ktorý v ust. § 3 ods. 3 a 5 umožňuje spotrebiteľovi proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonmi domáhať sa proti porušiteľovi na súde ochrany svojho práva, pričom má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 27/2018).

57. Súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 6Cdo 127/2017 zo dňa 30.01.2019, v zmysle ktorého cit.: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).

58. Predtým, ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu nekalosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú predmetu plnenia alebo ceny plnenia alebo či boli dotknuté podmienky individuálne dojednané. Napadnuté ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa netýkajú predmetu plnenia, ani ceny plnenia.

59. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávaní ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávaní zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednania. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). V tomto smere žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, preto súd vychádzal z domnienky, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ).

60. Súd teda v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednanie spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ).

61. „Článok 3 smernice len abstraktne uvádza skutočnosti, ktoré dávajú zmluvnej podmienke, ktorá nebola individuálne dohodnutá, nekalý charakter, že príloha, na ktorú odkazuje článok 3 ods. 3 smernice, obsahuje len indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré možno považovať za nekalé, a že podľa článku 4 smernice sa má nekalý charakter zmluvnej podmienky posudzovať so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v čase jej uzatvorenia.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08, VB Pénzügyi Lízing)

62. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú je potrebné považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

63. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny, neuzavretý, výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. Súd môže za neprijateľnú zmluvnú podmienku určiť aj inú zmluvnú podmienku, než obsahuje výpočet v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak napíňa znaky uvedené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter zmluvy možno uzavrieť, že žalobca ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu, nemal možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9C oCsp 19/2021).

64. „Čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú

zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12, Constructora Principado)

65. „Pre právne posúdenie stavu nerovnováhy je potrebné predovšetkým vykonať test proporcionality, ktorý vychádza v úvodnej fáze z porovnania zmluvnými podmienkami privedeného stavu so stavom absolútnej - teoretickej rovnosti zmluvných strán. Práve uvedená komparácia je spôsobilá umožniť vykonanie testu proporcionality vo vzťahu ku konkrétne namietaným zmluvným podmienkam. Z praktického pohľadu možno nadobudnúť dojem, že značná nerovnováha je implikovaná práve záväzkami, v ktorých vystupuje na jednej strane slabšia zmluvná strana. Uvedená premisa môže mať štatút vyvrátiteľnej domnienky a jej aplikácia je nanajvýš opodstatnená, keďže aj samotná filozofia smernice Rady 93/13/EHS prezumuje, že nadvláda dodávateľov nad spotrebiteľmi zakladá východiskový stav určitej miery nerovnováhy, ktorý je potrebné korigovať pozitívnym zásahom štátu. Dané myšlienky vychádzajú z teórie spotrebiteľského správania a ekonómie, v rámci ktorých pristupujúca nadvláda dodávateľa predstavuje len využitie existujúcej výhody na maximalizáciu prospechu jednej strany na úkor strany druhej. G., ktorú naznačujeme, dlhodobo potvrdzuje aj Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach Mostaza Claro, Godard, Asturcom a pod. Z uvedeného plynie, že vlastným testom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné preveriť prvotnú prezumpciu založenú na predpokladaní existencie nerovnovážneho postavenia zmluvných strán. Z tohto dôvodu je zrejmé, že test neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je hľadáním nerovnováhy, ale preverovaním existujúceho stavu rovnováhy so zreteľom na právne postavenie spotrebiteľa. V poradí druhým významným bodom z pohľadu koncepcie odseku 1 je už spomenutá implicitná legálna definícia neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na materiálne kritériá spôsobovania značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. v prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky je potrebné vykonať kumulatívnu analýzu značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa, ktorej predmetom je zameranie a účinok privedený zmluvnou podmienkou.“ (Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 562).

66. Čo sa týka zmluvnej podmienky, ktorej obsahom je dojednanie, ktorým spotrebiteľ vyjadruje súhlas s poskytnutím osobných údajov nielen veriteľovi, ale aj ovládajúcej osobe, ako aj osobám zo skupiny z úzkymi väzbami k ovládajúcej osobe, pričom platnosť súhlasu je určená na 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie zmluvy a takýto súhlas môže spotrebiteľ odvolať najskôr po jednom roku od zániku záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu, pre prípad, že sa zmluva neuzavrie, súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že totožná, prípadne obdobná zmluvná dojednania už boli opakovaně judikované ako neprijateľné zmluvné podmienky. Súd vyhodnotil predmetnú zmluvnú podmienku ako neprijateľnú, spôsobujúcu hrubý nepomer v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, predovšetkým z dôvodu, že považoval za neprimerane a neodôvodnene dlhú dobu, na ktorú spotrebiteľ má uvedený súhlas udeliť – 10 rokov od podpisu zmluvy a v prípade, že zmluva ani nevznikne, tak súhlas nezanikne automaticky uplynutím určitého nevyhnutného času, ale iba po písomnom oznámení spotrebiteľa, a to najskôr po jednom roku od udelenia súhlasu. Vo všeobecnosti by mali byť osobné údaje uchovávané a spracúvané iba po nevyhnutný čas. Avšak v zmysle do zmluvy zakomponovaného súhlasu spotrebiteľ dokonca súhlasí s poskytnutím svojich údajov tretím osobám – ovládajúcej osobe VÚB, a.s. a osobám so skupiny z úzkymi väzbami k ovládajúcej osobe, a to nielen za účelom interného výkazníctva a zvýšenia kvality poskytovaných služieb, ale aj za marketingovým účelom, a teda účelom ponuky služieb a produktov týchto spoločností patriacich do skupiny s úzkymi väzbami k VÚB, a.s. So spracúvaním údajov ide výrazne nad rámec rozsahu nevyhnutného pre poskytnutie úveru. Navyše aj v prípade, ak zmluva nevznikne vyžaduje od spotrebiteľa následne na zvrátenie súhlasu (jeho zánik skôr ako pred uplynutím 10 rokov) aktivitu najskôr po roku od udelenia súhlasu. Pre účely vyhlásenia určitej podmienky za neprijateľnú v spotrebiteľskej zmluve je pritom irelevantné, či predmetná zmluvná podmienka mala reálny nepriaznivý následok pre spotrebiteľa, keďže táto okolnosť nepredstavuje v zmysle zákona (§ 53 Občianskeho zákonníka) kvalifikačný moment pre posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Na dôvažok súd odkazuje na rozhodnutia, ktorých predmetom skúmania bola obdobná zmluvná podmienka obsahujúce obdobný súhlas s nakladaním s osobnými údajmi spotrebiteľa, ktorá bola vyhodnotená ako neprijateľná (napr. Okresný súd Prešov v rozsudkoch sp. zn. 14Csp/96/2017 zo dňa 24.07.2020, sp. zn. 8Csp/186/2019 zo dňa 06.03.2020, sp. zn. 19Csp/127/2020 zo dňa 23.3.2021,

sp. zn. 20Csp/139/2020 zo dňa 7.12.2020, sp. zn. 29Csp/82/2018 zo dňa 3.4.2019, 32Csp/108/2019 zo dňa 4.12.2019, sp. zn. 11Csp/70/2020 zo dňa 23.10.2020 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/23/2020 zo dňa 18.2.2021, Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 11Co/33/2017 zo dňa 12.12.2017). Žiada sa ešte dodať, že i samotná žalobkyňa poukazovala na rozhodnutia, v ktorých bola totožná zmluvná podmienka určená ako neprijateľná.

67. Rovnako tak aj zmluvná podmienka upravujúca zmluvnú pokutu už bola súdmi posudzovaná ako neprijateľné zmluvné dojednanie v spotrebiteľskej zmluve – napr. rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp/15/2022 zo dňa 24.05.2022 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/10/2022 zo dňa 28.11.2022, alebo rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 9Csp/85/2020 z 12.07.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26CoCsp/51/2021. Jedná sa o dvojitý postih za neplnenie povinnosti splácať úver riadne a včas, keďže v prípade omeškania s plnením peňažnej pohľadávky má veriteľ nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. Hoci znenie zmluvnej podmienky upravujúcej zmluvnú pokutu vychádza z ustanovenia § 3a citovaného nariadenia vlády, súd má za to, že nezohľadňuje už spomínaný úrok z omeškania, resp. akékoľvek iné plnenia ako sankcie za omeškanie dlžníka so splácaním peňažných prostriedkov, a žalovaný ako veriteľ má v zmysle uvedenej zmluvnej podmienky právo požadovať od dlžníka v podobe sankcií za omeškanie (t.j. okrem zmluvnej pokuty napr. aj úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka) sumu presahujúcej maximálnu hodnotu stanovenú citovaným nariadením vlády. Takto dohodnutá zmluvná pokuta teda prevyšuje právnym predpisom stanovenú sankciu a potom nemôže ani požívať právnu ochranu. Z uvedených dôvodov súd určil, že uvedená zmluvná podmienka je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti. Súd pritom nevidí dôvod na odklon od už skoršieho právneho posúdenia neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky súdmi a plne sa s ním stotožňuje.

68. Poslednú žalobkyňou označenú zmluvnú podmienku však súd nepovažoval za neprijateľnú, ktorá by spôsobovala hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa. V zmysle dotknutého zmluvného dojednanie si veriteľ môže v prípade vymáhania pohľadávky prostredníctvom tretej osoby uplatňovať voči spotrebiteľovi aj skutočne vynaložené náklady na zabezpečenie vymáhania pohľadávky, a to maximálne vo výške 14 % z vymoženej sumy + DPH. Keďže uvedené náklady prakticky predstavujú náklady súvisiace s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, súd mal za to, že uvedené ustanovenie nezasahuje nie je neprijateľné, skôr veriteľa obmedzujúce v maximálnej výške týchto nákladov, keď uvádza, že uplatňovať si môže iba skutočne vynaložené náklady na zabezpečenie vymáhania pohľadávky, aj to však maximálne iba do už uvádzaného rozsahu 14 % z vymoženej sumy + DPH. Ak by skutočné náklady veriteľa teda presiahli uvedenú hranicu, práve dotknuté ustanovenie veriteľa limituje.

69. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citovanú právnu úpravu súd určil dve zmluvné podmienky za neprijateľnú a vo zvyšnej časti (v časti týkajúcej sa zmluvnej podmienky v časti IX. Zmluvné podmienky, bod 9 Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta, bod 9.4) žalobu zamietol.

70. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

71. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

72. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalobkyňi priznal náhradu trov konania voči žalovanému nasledovne – v časti konania o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, kde bola žalobkyňa plne úspešná, v plnom rozsahu a v časti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, kde žalobkyňa mala úspech v dvoch navrhovaných výrokoch z troch nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33,33 % (úspech žalobkyne v 2/3 mínus neúspech v 1/3 predstavuje mieru úspechu žalobkyne v rozsahu 1/3, t.j. 33,33 %). O výške trov konania pritom bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

-2- 17Csp/99/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.